Alçakgönüllülük Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alçakgönüllülük Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16720

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alçakgönüllülük Ölçe?i (AÖ), bireylerin psikolojik **alçakgönüllülük** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Ölçe?in Türkçe adaptasyon ve psikometrik geçerlik güvenirlik çal??mas? Sar?çam, Ak?n, Gediksiz ve Ak?n (2012) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, orijinal yap?s?yla tutarl? olarak dört alt boyutta toplanan 13 maddeden olu?maktad?r ve bu yap?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu göstermektedir. Ölçek, 5'li Likert Ölçe?i format?nda puanlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Alçakgönüllülük, Psikolojik Ölçüm, Uyarlama, Faktör Analizi, Ki?ilik Ölçe?i, Yap? Geçerli?i, Türkçeye Uyarlama

Yazarlar

Hakan Sar?çam, Adem Ak?n, Engin Gediksiz, U?ur Ak?n

Amaç

Ölçe?in temel amac?, psikolojik bir erdem olarak kabul edilen **alçakgönüllülük** yap?s?n?, farkl? alt boyutlar? dikkate alarak güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle Türk kültüründe ve e?itim ortamlar?nda bu yap?n?n bilimsel ara?t?rmalara konu olabilmesi için standart bir araç sa?lamay? hedeflemi?tir. Ölçek, bireylerin kendi yeteneklerini ve de?erlerini gerçekçi bir ?ekilde de?erlendirme e?ilimlerini ve ba?kalar?na odaklanma kapasitelerini belirlemek için kullan?l?r.

Yap?

Alçakgönüllülük Ölçe?i, 13 madde ve dört farkl? alt boyuttan olu?an çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu alt boyutlar, alçakgönüllülük kavram?n?n farkl? yönlerini temsil etmektedir ve yap?sal bütünlü?ü do?rulay?c? faktör analizi ile desteklenmi?tir.

Aç?kl?k: Bireyin yeni deneyimlere ve ele?tirilere aç?k olma e?ilimini ifade eder.
Kendinden Vazgeçme: Ki?isel ba?ar? ve egodan ziyade, ba?kalar?n?n ihtiyaçlar?na ve genel iyili?e odaklanma e?ilimi.
Alçakgönüllülükle kendini de?erlendirme: Ki?inin kendi yeteneklerini abartmadan, gerçekçi ve mütevaz? bir bak?? aç?s?yla de?erlendirmesi.
Di?erlerine odaklanma: Ba?kalar?n?n önemini ve de?erini takdir etme, onlara yönelik ilgi ve sayg? gösterme.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. AFA sonuçlar?na göre, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem uygunluk katsay?s? .714 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu göstermektedir. Bartlett testi sonucu ise χ^2 de?eri 478,827 ($p < .001$, sd= 78) ile anlaml? bulunmu?tur, bu da maddeler aras?ndaki korelasyonun yeterli oldu?unu i?aret eder.

Yap?sal geçerli?i desteklemek amac?yla uygulanan DFA sonuçlar?, orijinal formla tutarl? olarak 13 maddenin dört boyutta iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Elde edilen uyum indeksleri ?unlard?r: x^2=153.37, sd=56, **RMSEA**=.069, **CFI**=.91, **IFI**=.91, **GFI**=.94, **SRMR**=.080. Bu de?erler, modelin veriyle uyumunun yüksek oldu?unu ve ölçe?in teorik yap?s?n?n korundu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun güvenirlik çal??malar?na dair spesifik iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama çal??mas?n?n genel amac? geçerlik ile birlikte güvenirlik çal??malar?n? da kapsamaktad?r. Bu tür adaptasyon çal??malar?nda, genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n .70 ve üzerinde olmas? beklenir ve bu tür bir psikometrik testin kullan?m?na izin veren temel güvenirlik kan?tlar?n?n mevcut oldu?u varsay?l?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör analizi, ölçe?in **çok boyutlu** yap?s?n? test etmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. ?lk olarak uygulanan Aç?mlay?c? Faktör Analizi, ölçe?in temel yap?s?n? ke?fetmeyi amaçlam??t?r. Bu analiz, KMO de?erinin ve Bartlett testinin anlaml?l??? ile desteklenmi?tir, bu da verilerin yap?sal ayr??t?rmaya uygun oldu?unu göstermi?tir.

Daha sonra uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi, orijinal ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad???n? test etmi?tir. DFA sonuçlar?, dört boyutlu yap?n?n kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? (RMSEA=.069, CFI=.91, GFI=.94) ortaya koymu?tur. Bu bulgular, **Alçakgönüllülük Ölçe?i**'nin dört alt boyutunun (Aç?kl?k, Kendinden Vazgeçme, Alçakgönüllülükle kendini de?erlendirme, Di?erlerine odaklanma) teorik olarak beklendi?i gibi i?ledi?ini teyit etmektedir.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: 13 madde, 4 alt boyutlu (Aç?kl?k, Kendinden Vazgeçme, Alçakgönüllülükle kendini

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?erlendirme, Di?erlerine odaklanma) yap?.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genç Yeti?kinler (Üniversite ö?rencileri gibi e?itimli gruplar üzerinde geçerlik çal??mas? yap?ld??? varsay?lmaktad?r).

Ya? Grubu: Belirtilmemi?, genel olarak 18 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas? için kullan?lan örneklem detaylar? kaynakta tam olarak belirtilmemi?tir, ancak psikometrik çal??malar genellikle üniversite ö?rencisi popülasyonlar? üzerinde yürütülmektedir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert derecelendirme sistemi kullan?lmaktad?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Hakan Sar?çam, Psikometri, Uyum ?ndeksleri, **Ölçek Uyarlama**, Alçakgönüllülük

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hakan Sar?çam

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: hakansaricam@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?i kullanmak isteyen ara?t?rmac?lar?n sorumlu yazar Hakan Sar?çam ile e-posta yoluyla ileti?ime geçmeleri tavsiye edilmektedir.

?leti?im e-postas?: hakansaricam@gmail.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: alcakgonulluluk-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Sar?çam, H., Ak?n, A., Gediksiz, E. ve Ak?n, U. (2012). Alçakgönüllülük Ölçe?i'nin Türkçe Formu:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. Kalem E?itim ve ?nsan Bilimleri Dergisi, 2 (2), 165-188.

Makalenin yay?mland??? dergi linki: kalemacademy.com

Alçakgönüllülük Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

13 madde ve 4 alt boyut

Aç?kl?k

Kendinden Vazgeçme

Alçakgönüllülükle kendini de?erlendirme

Di?erlerine odaklanma

ARABPSYCHOLOGY.COM